

Znaczenie języka polskiego wśród nowo przybyłych dzieci

Dnia 23 stycznia bieżącego roku odbyła się na Wydziale Pedagogiki Uniwersytetu w Göteborgu, konferencja dotycząca szeroko rozumianego pojęcia języka w szkole i kulturze szwedzkiej. Wśród znakomitego grona prowadzących znalazła się **Sylwia Wieczorek**, nauczycielka języka polskiego jako ojczystego w Göteborgu. Wykład Sylwii Wieczorek dotyczył znaczenia języka ojczystego w osiąganiu celów w szwedzkiej szkole podstawowej, na przykładzie nowo przybyłych uczniów polskojęzycznych, ich rodziców oraz nauczycieli.

Z badań wynika, że rola i znaczenie nauczyciela języka ojczystego jest niezmiernie ważna w pierwszym etapie, gdy dziecko po przybyciu z Polski, nie znając języka szwedzkiego rozpoczyna naukę w szkole szwedzkiej. To właśnie nauczyciel języka ojczystego pomaga dziecku w procesie aklimatyzacji w szkole, na lekcji, wśród rówieśników, w nowym środowisku, nowym kraju, ale również na odnalezieniu siebie w nowej, niejednokrotnie trudnej sytuacji. Nauczyciel języka ojczystego udziela także cennych informacji zarówno uczniowi jak i jego rodzicom oraz pracownikom szkoły szwedzkiej.

Jednym z pytań było: „Z jakimi trudnościami borykają się uczniowie po przybyciu do Szwecji i po rozpoczęciu edukacji w nowej szkole nie znając języka szwedzkiego?”

Głównym problemem takich uczniów jest przede wszystkim brak wspólnego narzędzia komunikacji, czego konsekwencją jest to, że dziecko nie rozumie co się do niego mówi, ani też nie jest rozumiane przez rówieśników i personel szkolny. Nieznajomość języka szwedzkiego doprowadza u uczniów do frustracji, obniżenia nastroju a nawet niechęci do chodzenia do szkoły.

Zarówno dzieci które otrzymały pomoc nauczyciela polskojęzycznego (tzw. studiehandledning) i/lub modersmålsundervisning (lekcje języka polskiego jako ojczystego), czy też te które tej pomocy nie otrzymały, zmagają się i zmagają niejednokrotnie z powyższymi problemami.

A jaka jest różnica między uczniami, którzy tę pomoc otrzymali a tymi, którzy jej nie otrzymali? Te dzieci, które pomoc otrzymały, miały udzieloną odpowiedź 'od ręki' na pytania, które kłębiły się w ich głowach, te dzieci mogły się wykazać znajomością przedmiotów, np. matematyki, chemii nie znając języka szwedzkiego, miały szansę pokazania co potrafią, w czym są dobre; ci uczniowie szybciej zaczęli odrabiać zadania domowe, wiedzieli na bieżąco co się dzieje w szkole, klasie. W ich przypadku nauczyciel języka ojczystego był taką nicią łączącą ich z nowym środowiskiem szwedzkim, ponieważ na bieżąco tłumaczył to co nauczyciele szwedzcy chcieli mu przekazać, ale też to co uczeń chciał powiedzieć swoim nauczycielom, kolegom z klasy.

Natomiast uczniowie, którzy nie otrzymali pomocy nauczyciela języka ojczystego potrzebowali zdecydowanie więcej czasu na aklimatyzację w klasie, szkole. Nie wszyscy uczniowie do tej pory poradzi sobie z tym. Uczniowie ci popadają w konflikty z rówieśnikami i występuje u nich niechęć do nauki, trudności w nauce.

Podsumowując, nieoceniona jest rola nauczyciela ojczystego, który towarzyszy w procesie adaptacji ucznia nowo przybyłego do warunków szwedzkiej szkoły oraz jest swego rodzaju łącznikiem między uczniem i jego polskością a szwedzką szkołą.

Sylwia Wiczorek

Nauczycielka języka polskiego jako ojczystego w Göteborgu. Absolwentka slawistyki na Albert-Ludwigs Universität we Freiburg, Niemcy. Studia podyplomowe na Göteborgs Universitet w Szwecji. Specjalizacja w zakresie roli języków ojczystych w osiąganiu zamierzonych celów w szkole szwedzkiej u uczniów nowoprzybyłych. Członek Stowarzyszenia Nauczycieli Polskich w Szwecji. Współorganizator Polskiej Szkoły Sobotniej w Göteborgu.

Autor: *Katarzyna Baumann*

(leg. psycholog polskojęzyczny mieszkający w Göteborgu)

Kontakt: katarzyna@baumann-consulting.pl

tel. 0313134813 kom: 0734-443632